

EL LLENGUATGE

Optar a un premi?

Legint les bases d'un premi literari darrerament convocat, trobem la frase ...*opten per aquest premi* que ens sembla poc adequada, i que ens indueix a plantejar-nos si és lícit d'usar el verb *optar* amb la significació que hom li atribueix en els textos d'aquesta mena. Significant "aspirar (a un premi)", el verb *optar* se sol usar regint la preposició *a*, i és el règim preposicional (amb la preposició *per*) el que ens ha sobtat de la frase transcrita i que, si més no, li podríem retreure. El verb *optar*, efectivament, demana normalment un complement introduït per la preposició *per*, però és significatiu "decidir-se (per tal o tal cosa), escollir", amb què podria semblar que dir *optar per un premi* comporta la seguretat d'obtenir-lo. Cal anar, però, més enllà. ¿N'hi ha prou d'esmenar la frase que comentem canviant la preposició *per* per la preposició *a*? Dit altrament, és pot considerar correcta la frase *optar a un premi*?

Com provem, en primer lloc, que aquest ús del verb *optar* no figura recollit ni al Diccionari Fabra ni a la Gran Enciclopèdia Catalana.

Podem dir, doncs, que una frase com *optar a un premi* no és admesa normativament. Si que el recull, en canvi, el Diccionari Alcover-Möll, basant-se en un exemple del diari mallorquí "La Ignorància": *Diuen que són cinch ses memòries presentades optant a sa medalla*. Repassem tot seguit una col·lecció de bases de premis literaris i artístics i la frase *optar al premi* figura, efectivament, en un bon nombre d'elles. Sense anar més lluny, a les diverses convocatòries de premis i concursos publicades en el darrer número de "Serra d'Or" (juliol-agost 1984), la frase en qüestió apareix, pel cap baix, cinc vegades. És, però, molt significatiu que no aparegui en cap de les convocatòries (de les que hem pogut consultar) dels premis de la Nit de Santa Llúcia i de l'Institut d'Estudis Catalans; en què hom sol recórrer al verb *aspirar*: *les obres que aspirin al premi; les obres aspirants al premi*, etc. S'usen també les fórmules *les obres concursants, les obres presentades*, etc.

És clar, doncs, que és una qüestió que no ens atrevirem a resoldre: hi ha frases que esdevenen legítimes amb l'ús. No sembla gens arriscat, però, de dir que en aquests casos és més recomanable el verb *aspirar* que no pas *optar*, d'acord amb la normativa i amb l'ús més autoritzat.